

Hovedsynspunkt, at den væsentligste Aarsag til Krisen er at søge i Prioritetsforholdene. Jeg vil derfor henstille til den højtærede Landbrugsminister, om han ikke mener det paakrævet eller i alt Fald betimeligt, at Statistisk Departement fik Paalæg om at tilvejebringe en udtømmende og detaljeret Statistik over Landbrugets Prioriteringsforhold. Vi har ikke en saadan Statistik siden 1909, og naar man nu fra alle Sider er enig om, at Prioriteringsproblemet i alt Fald er en af Hovedaarsagerne til Krisen, forekommer det mig, at det vilde være af største Betydning, om vi nu fik en lignende Statistik som den i 1909, der detaljeret paaviste med absolutte Tal, hvorledes Byrden er vokset paa de forskellige Prioriteter, hvorledes de falder henholdsvis paa 1ste, 2den og 3die Prioritet, hvordan de fordeler sig i de forskellige Egne af Landet, og hvorledes de fordeler sig paa de forskellige Landbrugsejendomme efter Størrelsen: Husmandsbrug, smaa Gaarde, mellemstore Gaarde og Hovedgaarde.

Jeg tror ogsaa, at det vilde have stor Betydning for det landøkonomiske Driftsbureaus Arbejde, om det fik en saadan Statistik i Hænde. Saa vidt mig bekendt har Driftsbureauet ikke i Aarene før Krigen optaget det Arbejde, man nu er saa stærkt inde paa med Hensyn til Rentabilitetsberegninger for Landbruget. Mig bekendt har vi kun haft et saadant Arbejde i Gang fra 1913 til 1914, og det drejede sig vist kun om 20 Landbrugsejendomme, medens det nu drejer sig om mange Hundrede Landbrugsejendomme, fordelte paa de forskellige Kategorier af Ejendomme. I Øjeblikket har vi kun de Data, der foreligger i Statistisk Aarvog, det vil sige, man kan deraf læse, hvad der er indtegnet og slettet i Skøde- og Panteprotokollerne fra Aar til Aar, man kan deraf se Forøgelsen, men man kan ikke deraf se de absolutte Tal. Naar Forholdet er det, at i de 5 Aar, fra 1920 til 1924, er Førsteprioriteterne vokset gennemsnitlig med 99,6, Andenprioriteterne med 57 og Tredieprioriteterne med 56,5, og at den samlede Forøgelse fordeler sig med 44,6 pCt. paa første Prioritet, 30 pCt. paa anden og 25,3 paa tredie, behøver man i Virkeligheden ikke flere Data for at vide, hvor svært Trykket er. Men det vilde dog have den største Betydning baade for Lovgivningsarbejdet, for Rigsdagens Overvejelse, for Driftsbureauet og Landbruget selv at faa fuldstændig udtømmende statistiske

Data over hele Prioritetsspørgsmaalet svarende til, hvad vi havde i 1909.

Indenrigsministeren (Kragh): Det er kun et enkelt Spørgsmaal, der er fremkommet under denne Behandling, som foranlediger mig til at bede om Ordet. Jeg var desværre forhindret i at høre det Indlæg, som det ærede Medlem Hr. Bording i Dag kom med i denne Debat, men det er blevet mig meddelt, at det ærede Medlem fremsatte nogle Udtalelser i Anledning af en Meddelelse, der findes i den sønderjydske Presse for Mandag den 21. Marts 1927, undertegnet Forretningsudvalget for Landeværnet, hvori dette opfordrer alle Ansøgere, der trænger til det, om at søge Laan i den nye Hypoteklaanefond og ved Laanekassen for Sønderjylland ogsaa, før der foreligger afgørende Svar fra Landeværnet. Til denne Opfordring er der i og for sig intet at sige, der er ikke noget i Vejen for, at saadanne Andragender om Laan kan fremsendes fra Personer, der ogsaa søger Laan hos Landeværnet; men i det følgende citeres der en Udtalelse af mig fremsat i Landstinget, som, idet den saaledes staar isoleret, kunde give det Indtryk, at det, der er Undtagelsesbestemmelse i § 3, 3die Stykke, i Loven om Oprettelse af den sønderjydske Hypoteklaanefond, i Virkeligheden er den almindelige Regel. I Virkeligheden er Forholdet dette, at sligt er ganske udelukket i Henhold til § 3, 3die Stykke, idet det dør udtrykkelig hedder: „Laan af Fonden kan ikke gives til Indfrielse af de i Henhold til den sønderjydske Realkreditkommissions Indstilling gennem de sønderjydske Sparekasser ydede Laan mod Sikkerhed i 2den Prioritet i sønderjydske Ejendomme eller til Indfrielse af andre faste Laan mod saadan Sikkerhed. Hvor Forholdene ganske undtagelsesvis maatte tale derfor, vil dog saadanne Laan kunne gives med Indenrigsministerens Samtykke.“

Jeg har da ved Fremsættelsen af Lovforslaget i Landstinget udtalt mig paa følgende Maade med Hensyn til Anvendelsen af denne Undtagelsesbestemmelse — jeg beder Formanden om Tilladelse til her at citere —: „Det føjes saa i samme Stykke af § 3 til, at Laan af Fonden heller ikke kan gives til Indfrielse af andre faste Laan mod Sikkerhed i 2den Prioritet. Her er naturligvis bl. a. tænkt paa Laan fra Hypotekforeninger. Det er nemlig klart, at hvis man kunde afløse saadanne Laan imod sekundær Sikkerhed, som har givet